

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Číslo 239

Leden 1975

František Schwarzenberg:

K třicátému výročí Jaltské dohody

V těchto dnech si připomínáme třicáté výročí konference na Jaltě, která v některých svých usneseních, ale hlavně ve svých důsledcích byla neblahá pro všechny dnes porobené národy.

Účastníky této konference byli americký prezident Franklin D. Roosevelt, tehdy již těžce nemocný; dále britský ministerský předseda Winston S. Churchill a konečně sovětský ministerský předseda, generální tajemník komunistické strany Sovětského svazu, "generalissimus" Josef V. Stalin. Nikdo jiný přizván nebyl.

Ač se rozhodovalo především o Polsku, nebylo Polsko na této konferenci zastoupeno. Ač konference na dlouhou dobu ovlivnila osud všech národů, osvobozených koncem války, nebyly vlády těchto států na konferenci zastoupeny. Nebyla tedy pozvána ani vláda československá k účasti na těchto poradách. Ač osud celé Evropy na dlouhá léta byl ovlivněn výsledky této konference, nebyla zastoupena ani Francie. Zastoupeny byly pouze Spojené státy americké, Velká Británie a Sovětský svaz.

Představitel Spojených států, tehdejší prezident F. D. Roosevelt byl v době Jaltské konference tak těžce churav, že se mnohým historikům dnes zdá, že břímě hájení zájmů svobody a spravedlnosti spočívalo skoro výhradně na bedrech Churchillových.

U přemnohých pozorovatelů či pamětníků uplynulých tří desetiletí vzniká dojem, že Jaltská konference je začátkem postupující ústupnosti svobodného, demokratického Západu před stupňujícími se požadavky sovětského imperialismu. Je tedy vhodné, vzpomenout tohoto výročí ve snaze, aby konečně byl změněn směr neblahého vývoje, započatého na Jaltě.

Řada okolností zčásti vysvětluje, ač neospravedlňuje neomluvitelnou ústupnost Západu při Jaltské konferenci.

Zmíníme se pouze o některých.

1) Prezident Roosevelt byl již těžce nemocen - zanedlouho zemřel -, takže ani neprostudoval obšírnou dokumentaci, kterou mu připravil a na cestu s sebou dal State Department. Churavý Roosevelt přišel na konferenci nepřipraven. Krom toho se snad domníval, že je možno se Stalinem jednat jako s věrohodným partnerem.

2) Spojené státy si přály, aby Sovětský svaz co nejdříve vstoupil do války proti Japonsku, což by prý ušetřilo mnoho amerických životů. Také z tohoto důvodu Roosevelt přiliš nenaléhal na Stalina a vyhovoval mu v mnohých otázkách, týkajících se evropského uspořádání v naději, že tím spíše Stalina přiměje k účasti na válce proti Japonsku.

3) Celé území bývalého Polska bylo již obsazeno, či jak se říkalo "osvobozeno" Rudou armádou. Bylo by tedy bývalo těžko,

ba snad nemožno, dohodnout se o Polsku proti vůli Sovětského svazu.

4) Západní velmoci nechtěly v ničem ohrozit spolupráci Spojených států, Velké Británie a Sovětského svazu, na níž se údajně zakládaly naděje na úspěch budoucí organizace Spojených národů. Proto byly západní demokracie ochotny přijímat ty požadavky, na kterých Stalin bezpodmínečně trval, mezi něž patřil sovětský požadavek okleštění Polska.

5) Poměrně rychlejší postup sovětských armád u srovnání s pomalejším postupem armád západních a vyšší počet sovětských ztrát na lidských životech dále oslaboval postavení západních vyjednávačů.

6) Stejně nepříznivě působila i skutečnost, že Velká Británie a Francie roku 1938 netrvaly na pozvání Sovětského svazu na Mnichovskou konferenci a tím - dle tvrzení Sovětů - prý daly najevo, že si umějí s Hitlerem poradit samy. Následující trapné, do jisté míry bezmocné postavení Západu bylo dle sovětského názoru jen zaslouženým trestem za takovéto přehlížení Sovětského svazu. (Netřeba zdůrazňovat naprostou neudržitelnost tohoto argumentu. Sověti používali s úspěchem tohoto argumentu a dosud ho používají.)

Ač důvodů bylo ještě více, i jen těchto několik okolností vysvětluje, proč postavení Západu od počátku konference nebylo vhodné.

O čem se na Jaltě dohadovali představitelé spojeneckých velmocí?

Mluvílo se tam o celé řadě otázek, týkajících se vedení války, budoucí organizace Spojených národů i uspořádání poválečné Evropy i Asie.

Omezíme se tedy jen na ty body, které jsou snad pro dnešek nejdůležitější. Jsou to: organizace Spojených národů, Polsko a budoucnost území a národů, osvobozených vítěznými spojenci.

Organizace Spojených národů

Skoro celý text budoucí Charty Spojených národů byl dohodnut předchozího roku na konferenci v Dumbarton Oaks. Nevřešenou zůstala jen otázka hlasování v Bezpečnostní radě. Na Jaltě došlo k dohodě o tomto bodu a bylo rozhodnuto o tzv. právu veta stálých členů Bezpečnostní rady, tedy Spojených států, Velké Británie, Sovětského svazu, Číny a později připuštěné Francie. O této otázce byla dohoda poměrně snadná. Všechny velmoci si chtěly zajistit právo veta, ač není zcela slučitelné se zásadou svrchované rovnosti všech členů Spojených národů. Je však jasno, že by velmoci nebyly schválily ustavení nové mezinárodní organizace, kdyby jim právo veta přiznáno nebylo. Dohoda o právu veta sama o sobě nebyla tak zlá, jako byly její

VĚSTNÍK

January 1975

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$2.00 a year - Outside U.S.A. \$3.00

Editor - Vlasta Vraz

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Tel.: 656-1117

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois

VĚSTNÍK

Leden 1975

Organ Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčíslo v červenci-srpnu)

Předplatné \$2.00 ročně. - Mimo U.S.A. \$3.00

Redaktorka - Vlasta Vrázová

Úřadovna: 2137 S. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Tel.: 656-1117

důsledky. Kdežto západní velmoci používají této výsady zodpovědně, t.j. pouze v krajních případech, používá Sovětský svaz svého veta zcela nezodpovědně, čehož důkazem je mimo jiné skutečnost, že Sovětský svaz již použil svého veta více než stokrát.

Západ si ani na Jaltě, ani kdy jindy nezajistil žádných záruk, kterými by mohl zabránit Sovětskému svazu v tak nehorázném porušování smyslu a účelu Jaltské dohody o způsobu hlasování v Bezpečnostní radě. Zde se tedy jedná o případ, kde krajně neblahé následky Jaltské konference vznikají tím, že se Sovětský svaz vědomě prohřešuje proti duchu dohody, která by sama o sobě byla pro svobodný svět přijatelná.

Polsko

Dohoda o Polsku nebyla neblahá jen ve svých důsledcích. Byla katastrofální sama o sobě. Bylo dohodnuto, že východní polovina předválečného Polska, až po tzv. Curzonovu linii bude odstoupena Sovětskému svazu. Tím tedy Poláci ztratili půl své vlastní země a převelký počet Poláků a také Ukrajinců a Bělorusů byl proti vlastní vůli vydán na pospas politické, náboženské i národnostní persekuci pod Sovětským svazem. A tento stav trvá dodnes.

Kdyby západní velmoci byly chtěly prosadit obnovení předválečné východní hranice Polska, byly by patrně musily pohrozit, nebo použít proti Sovětskému svazu vojenského násilí. A do války s Ruskem se Anglie a Amerika ani tehdy, ani kdy později pustit nechťely.

Západní hranice Polska byla na Jaltě s prozatímní jen platností posunuta k Odře a Nise. To znamenalo, že dojde k násilnému vysídlení několika milionů Němců dále na západ. A víme, že každé násilné vysídlení tak velkého počtu obyvatelstva je mravně a právně pochybné, politicky, hospodářsky a lidsky zlověstné.

Dále došlo k dorozumění, že Staliněm dosazená "polská" vláda bude rozšířena o demokratické prvky z Polska samotného i ze zahraničí. Všichni ovšem víme, že tento příslib byl pouhou fraškou. Sověti tomuto slibu nedostáli. Ani v tomto případě si Západ nezajistil žádných věcných záruk, kterými by byl býval mohl přinutit Sovětský svaz k dodržení daného slova.

V případě Polska tedy byla Jaltská dohoda katastrofální jak ve své podstatě, tak ve svých důsledcích, které trvají dodnes.

Území, obsazená při ukončení války spojeneckými vojsky

Zde se jedná o všechna území, svého času protiprávně obsazená a ovládaná nacistickým Německem. Spadá sem samozřejmě též Československo. Měly by sem spadat též Baltické státy, které však byly proti vůli obyvatelstva vtěleny do Sovětského svazu samotného.

Co bylo dohodnuto?

Byla schválena deklarace, kterou předložil americký státní tajemník Stettinius a kterou v maličkostech doplnili zahraniční ministři Eden a Molotov. Tato deklarace se odvolává na zásady

Atlantické charty, totiž na právo všech lidí, určit si druh vlády, pod kterou chtějí žít a nutnost obnovení svrchovanosti a samostatnosti všech národů, které byly o svrchovanost a samostatnost násilně připraveny.

Dle tohoto prohlášení si velmoci vyhradily právo zasahovat v obsazených územích **jedině** za účelem zajištění domácího míru; při pomoci strádajícímu obyvatelstvu; při vytváření přechodných vlád, představujících všechny demokratické složky obyvatelstva za účelem provedení svobodných voleb a ustavení vlád, zodpovědných lidu; a konečně k usnadnění voleb samých.

Proti obsahu této dohody jistě nemůže nikdo ničeho namítat - pokud by byla dodržována. Ona však dodržena nebyla. Západní velmoci osvobodily - Sovětský svaz obsazoval. S malou výjimkou východního Rakouska, které vyklidili v roce 1955, Sovětský svaz si zajistil neomezenou, dodnes trvající nadvládu nad každým coulem území, které údajně "osvobodil". Nikde nebylo uplatněno právo na sebeurčení, nikde nebyla přiznána svrchovanost, nikde nebyla obnovena samostatnost - leda dočasně. A na dovršení této věrolomnosti bylo donedávna předstírané zdání obnovené svrchovanosti nyní zcela popřeno tzv. Brežněvovou naukou o omezené svrchovanosti socialistických států.

V tomto případě byla podstata dohody bezvadná, ale nedostatek záruk opět způsobil, že ji Sovětský svaz hrubě porušil a dosud porušuje.

Je tedy Jaltská konference počátkem dodnes trvajícího bezpráví, spáchaného na přibližně jednodemiliónu lidí, žijících mezi předválečným Sovětským svazem samotným a dnešní železnou oponou. Proto vzpomínáme tohoto výročí se smutkem a s trpkostí. Nestačí však naříkat nad tím, co se stalo.

Ponaučením Jaltské konference pro celý svobodný svět by měla být pravda o Sovětském svazu, kterou my dobře známe a stále hlásáme: že bez věcných záruk je nerozumné věřit sovětským slibům; že Sovětský svaz buď svévolně překroučí smysl každé dohody, anebo ji prostě nedodrží.

Vítáme skutečnost, že si dnes stále větší okruh lidí začíná tuto pravdu uvědomovat a doufáme, že svobodný svět při svých dnešních i budoucích jednáních se Sovětským svazem bude postupovat moudřeji a opatrněji než dosud a to jak v zájmu svém vlastním, tak i v zájmu dosud porobených národů.

**AMERICAN PŘEDPLATNÉ —
BULLETIN ↗ \$2.00 ROČNĚ**

**PROSÍME, VYROVNEJTE PŘEDPLATNÉ
VĚSTNÍKU NA ROK 1975 - \$2.00**

Pozvání

na společnou schůzi krajských demokratických spolků
československých v Chicagu a okolí,

kteřá se koná

dne 16. března 1975 ve 2 hod. odpoledne v místnosti č. 205
budovy Olympic, 2137 So. Lombard Ave., Cicero, Ill.

Každý rozumný člověk si zajisté přeje, aby došlo k rozumnému sblížení ve světě.

Takové sblížení však předpokládá důvěru, upřímnost a jasné důkazy dobré vůle obou stran. Zatím není ani těch nejmenších důkazů upřímnosti a dobré vůle ze strany Sovětů a jejich satelitů, jmenovitě Československa.

Československo je od roku 1968 obsazeno sovětskými vojsky. Je zemí okupovanou. Jeho vláda i jeho lid musí plnit a toho času také otrocky plní veškeré příkazy Sovětů. Československá vláda není tudíž vládou svobodnou, nevznikla svobodnými volbami a také netlumí svobodnou vůli československého občana. Její výkonné orgány doma i v cizině - včetně naší americké vlasti - jsou poslušnými orgány Sovětů. Jako takové zrazují, ať již dobrovolně nebo nedobrovolně, nejvyšší zájmy vlastního národa. Ve svobodném světě tyto výkonné orgány Sovětů a jejich satelitů slouží jako agenti (špioni) sovětské zpravodajské služby a sovětské rozvratné činnosti namířené proti svobodným zemím, včetně Spojených států amerických. Touto činností ohrožují demokratický řád a svobodu Spojených států a jejich občanů, včetně nás, amerických občanů československého původu.

Sověti a jejich satelité zásobují technickým zařízením, výzbrojí, výstrojí a finančními prostředky veškerá hnutí - i vražedné, teroristické akce - namířené proti svobodnému světu, a to i na úkor blahobytu vlastních občanů.

Sliby a pohrůzkami vykonávají též nátlak na příslušníky rodin amerických občanů, aby zrazovali svou americkou vlast. Mimo jiné zadržují, nelidsky a násilně, příslušníky rodin našich občanů, rozdělují děti od rodičů a muže od manželek. Nedodržují žádná ujednání, která neslouží jejich cílům. Porušují usnesení o lidských právech, které sami podepsali, atd. Jejich jednání, včetně a jmenovitě jednání orgánů čs. vlády, neslouží ke cti, ani zájmům našich národů doma, a vrhá nezáhodnou světlo i na nás, Američany československého původu.

O těchto věcech je třeba jednat rozumně a společně, aby nám nikdy a nikde, ani lidé a ani naše svědomí nemohlo jednou vyčítat, že, ačkoliv jsme o těchto věcech věděli, nic jsme proti nim nečinili.

S krajským pozdravem,

Dr. Mikuláš Ferjenčík

Z událostí v Československu

Nezasloužená chvála

V Československu se nedostatky minulosti staly předností a výhodami v dnešní světové hospodářské krizi. Není nezaměstnanost: věříme, vřdyt' není tomu tak dávno, co československý průmysl trpěl absentismem, špatnou pracovní morálkou, takže práce bylo vždy víc než byli pracující ochotni zdolat. Gustav Husák prohlásil r. 1969 na televizi u svých občanech, že by chtěli pracovat v socialismu a žít v kapitalismu. Je jasné, co tím myslel. Není inflace: je jednoduché manipulovat ceny i mzdy. Není krize v energetice: dodává Sovětský svaz, který kontroluje mimo vlastních olejových polí i pole rumunská a především proto, že struktura energetických zdrojů v Československu je taková, že v ní nafta tvoří jen malý podíl: 80 procent energetiky v

Československu je hrazeno černým uhlím. Slovenské noviny Pravda si pochvalují, že dnešní činitelé země byli "natolik předvidaví", že neobtěžovali uhlí ve prospěch nafty. I přesto že uhelné doly a jejich výnos je přiměřený, stát prý nijak neváhá a rád přispívá finanční podporou. Pravda je, že československý průmysl byl zanedbán ve prospěch cizích mocností a světových revolucí a neměl možnost se modernizovat a místo oleje a elektřiny používá stále ještě černé a hnědé uhlí. A tak z nouze se stala ctnost, zastaralý a nečistý způsob používá se nadále, budou jezdit začuzené vlaky, tovární komíny budou nadále čmoudit a otravovat vzduch. Uhlenné pánve se budou dokonce rozšiřovat, nové šachty se kopou, atd. V severních Čechách kolem Mostu těžba r. 1980 má docílit 85 milionů tun uhlí v celkové těžbě 115 milionů tun. Současně se elektrárny vrací k spalování uhlí a to i ty, které už byly zařízené na spalování ropy. Jen tři elektrárny velkých měst, Bratislavy, Brna a Prahy, budou nadále používat ropu s ohledem na znečišťování vzduchu. Ač 90 procent ropy do Československa je dodáváno z SSSR, je nutné šetřit s energetikou.

A jak je to s kritikou? Tribuna č. 46 z 1974 přinesla článek Drahomíry Sladké, která si stěžuje na nedostatečné vytápění bytu, pod názvem "Radostné bydlení": "Na vojenské sídliště jsme se přestěhovali před deseti lety z Bratislavy, kde ústřední topení vždy hrálo a teplá voda byla samozřejmostí. Jinak je tomu v Časlavi. Nebyl jediný rok, aby se v topné sezoně neopravoval kotel a dodávka teplé vody vázla. Přijde-li zima dříve než podle kalendáře, je nutné chodit po sídlišti a sbírat podpisy, že chceme teplo. Teprve pak se v bytě trochu zavlaží. I tento rok byl kotel zase porouchaný a tak se kolem šesté hodiny večerní trochu zavlaží, ale topením se to nedá nazvat. Teplá voda teče třikrát týdně, od 4 do 7 hod. večer. Chodíme-li do práce, dá se to vydržet, ale v době nemoci nebo kde jsou malé děti je to nemožné. Lékař nařizuje být v teple, ale v syrovém bytě se nemoc stále vrací. Je to absurdní situace bydlení "v první kategorii" a pomalu přestáváme věřit, že jde jen o nedbalost. Je jasné, že tyto denní a opakující se "radosti" nakonec začínají nepříznivě ovlivňovat celkové smýšlení obyvatel vůči společnosti. Všechny stížnosti a žádosti nebyly nic platné, a většina lidí již jen čeká, že vše vyřeší čas - přesněji řečeno - odchod některých odpovědných osob do důchodu!"

Proč tolik obav z emigrantů?

Za posledních třicet let komunisté nevěnovali tolik pozornosti exulantům jako teď a není to jen případ Maráka, který si získal hodně přátel kolem vysílačky Radio Free Europe a Poradního sboru pro Západní Evropu, a pak všechny zprávy po návratu do Československa předal komunistům. Větší nebezpečí je z členů rozvědek komunistického režimu, kteří uprchli po sovětské okupaci a nyní po pěti letech zveřejňují svoje zkušenosti. Je jisté, že komunisté svými útoky na exil chtějí odpoutat pozornost čs. občanů doma od zpráv, které vydávají bývalí rozvědčíci. Jedním z vyzvědačů je Josef Frolík, který po sedmáct let sloužil jako vedoucí čs. spionážní služby a dosazoval agenty do západních zemí. Několik let ztrávil v Londýně, kde mimo jiné bylo úkolem za vlády Novotného likvidovat J. Jostena, novináře a redaktora Čechoslováka, dnes člena různých exilových organizací. Komunistické noviny napadají Jostena jako poradce pro psychologickou válku při Poradním sboru pro Západní Evropu, obviňují ho, že byl za války členem nacistického Sicherheitsdienstu, což Frolík sám osobně vyvrací, neboť měl možnost prostudovat materiál o Jostenovi na pražském ministerstvu vnitra. Novotný, Hendrych a Fierlinger se prý snažili o to, aby Josten byl likvidován, měl být usmrčen nebo unesen. Sešlo z toho, protože agenti čs. rozvědek považovali tyto akce za příliš nevhodné a drastické, které by způsobily více škody než užítku.

Frolík odešel z Československa přes Bulharsko a nyní se nachází ve Spojených státech.

Důležitým členem špionážní sítě byl Ladislav Bittman, který v letech 1966 až 1968 se skrýval pod rouškou tiskového ataše čs. velvyslanectví ve Vídni. Dalším agentem byl František August, tajemník čs. velvyslanectví v Libanonu, který odešel na Západ když měl být odvolán do Prahy. Antonín Nenka pracoval jako vědecký přidělenec ambasády ve Washingtonu odkud zmizel r. 1970. Několik měsíců se o něm nevědělo. I on měl být odvolán do Prahy.

Tito lidé odhalili celou dvacetiletou činnost čs. špionážní služby a je zajímavé číst jejich knihy, které jsou nyní, po pěti letech, zveřejněny. Asi by se čs. občané divili kolik peněz bylo vydáno na čs. špionáž v zahraničí a jaký je výsledek. Komu to slouží? Kdo je pan Marák proti těmto čs. agentům z povolání, pouhá figurka, která má odpoutat pozornost od těch co zběhli z čs. špionážní služby. Marák obviňuje J. Pejskara, redaktora Svobodné Evropy RFE a Českého Slova, že se chce stát "králem českého exilu", aby jako tajemník Poradního sboru mohl kontrolovat tuto organizaci. Ovšem že činnost Poradního sboru narušuje postup komunistů na konferenci o evropské bezpečnosti, kterou prý chce Poradní výbor sabotovat a za tím účelem rozesílá memoranda vládám západních svobodných zemí, dokonce i p. W. Becherovi, předsedovi Sudetských Němců.

Je nám však známo, že pražská vláda nemá zájem na détente a veškeré uvolnění mezi evropskými státy označuje za nepřístupné vměšování se do vnitřních záležitostí.

Vydědenci Dubčekovy éry

Newsweek International přinesl úvodník o umlčených "non-persons" v Československu. Popisuje situaci šest let po sovětské okupaci. Přes půl milionu členů KSČ bylo vyloučeno ze strany a Gustav Husák se snaží všemi prostředky tyto "bývalé" občany držet pod kontrolou. Přes všechny snahy, podařilo se umlčeným a vyděděným propašovat sedm dlouhých esejí do Rakouska, kde byly knižně vydány pod názvem "Dopisy z Československa". Autoři podávají neutěšený obraz svého osudu a své pokřivené země.

Komunisté jsou rozštěpeni na dvě skupiny a obě jsou odříznuty od většiny národa. První skupina reprezentuje dnešní režim, stojí za Husákem, ale netěší se podpory ani 15. procent obyvatelstva. Jsou to lidé na odpočinku, kteří si chtějí uchovat dobrý duchod, partajníci stalinisté, a malá skupina extrémistů. Tato vládnoucí skupina je rozštěpena na tolik frakcí, že není schopna nějaké iniciativy. Jediné pojitko, které je drží pospolu je strach z návratu Dubčekovy éry. Celý ústřední výbor komunistické strany je si vědom, že je nutné nějaké uvolnění, ale obává se, že i to nejmenší uvolnění by mohlo způsobit lavinu, kterou by nezadrželi. Tento strach přiměl dnešní režim k hrubému pronásledování druhé skupiny, t.j. dubčekovských komunistů. Např. bývalý prezident politické školy Milan Huebel, který byl odsouzen na 6 a půl roku, musí vykonávat práci pro oči namáhavou a navlékat korálky, ač má velmi špatný zrak. Jiní byli předčasně propuštěni do důchodu, vypovězeni ze státních bytů, jiní jsou pronásledováni policií, např. jeden bývalý novinář za minulého roku byl vyslýchán 37krát. Ke všemu tito "vyhoštění" se cítí velmi opuštěni ve své izolaci. Dříve se jakž takž mohli opřít o podporu komunistických stran ve svobodném světě, ale i tuto poslední naději sovětských soudruzi dokázali likvidovat. Ve vlastní zemi se jim nedostává pochopení ani od spoluobčanů.

Zpráva z předsednictva

Pravidelná měsíční schůze se konala v místnostech Rady v úterý večer 7. ledna. Omluveni: Brym, Cierný, Chalupa, Krákora, Schwarzenberg. Předsedal br. dr. Ferjenčík, zapisoval br. St. Kopecký. Zápis schválen beze změny. Předloženy a brváleny účty. Je čtena finanční zpráva ses. Marie Langové. Konstatováno, že za r. 1974 se kryly všechny výlohy, aniž by se dosazovalo z vkladů a úspor, díky činnosti úřadovny a úspěchu Čs dne, plesu, Holiday Folk Fair, za spolupráce odboček a organizací, nálepkové akce atd. Je to tím větší úspěch, když se uváží, že náklady s vydáváním Věstníku a Bulletinu jsou větší, všechno vydání spojené s plesem atd. a všechny ostatní náklady jsou stále vyšší, ale že členské příspěvky a předplatné za časopisy zvýšeny nebyly.

Zpráva ses. Langové za úřadovnu se týká hlavně nálepkové akce a plesu.

Br. předseda upozorňuje na problémy, kterým dnes musíme čelit za éry t.zv. détente a soudí, že by prospělo věci, kdybychom si některé otázky veřejně prodiskutovali. Předkládá text dopisu, který by rozeslal organizacím chicagské oblasti. Jeho názor je podporován a schválen (viz. str. 3). Dále, oznamuje, že Poláci by rádi, abychom s nimi a společně se členy ostatních porobených národů vzpomenuli patřičným způsobem 30. výročí Jaltské dohody a zdůraznili při té příležitosti hlavně to, že Sovětský svaz žádnou smlouvu nedodržel, především Jaltskou dohodu. Předsednictvo souhlasí a žádá br. Ferjenčíka, aby pokračoval ve svém jednání s Polish National Congress. Manifestace by se konala pravděpodobně koncem března neb počátkem dubna. Br. Schwarzenberg bude požádán, aby napsal první článek o Jaltské dohodě do příštího čísla Věstníku. Br. předseda předkládá k nahlédnutí korespondenci ses. Faltusové, která se stále věnuje našim zájmům ve Wash. Budou jí posílány stížnosti a doklady případů rozdělených rodin, zamítnutí čs. cestovního povolení, nevyplácení pensí atd.

Ses. Vlasta Vrázová podává svou zprávu. Došel protest World Council of Churches, proti článku v American Bulletinu. WCC se hájí, že poměry v USA také nejsou, jaké by měly být, že Rada je konservativní ve svém protikomunistickém postoji atd. Ani slova o tom, proč Council přispěl na obhajobu Angely Davisové atd. Chicagské vedení B'nai B'rith žádalo, abychom projevili nesouhlas s událostmi ve Spojených národech proti Israeli (spolupracovali s námi v akci poštovní známky T.G.M.) Ses. Vrázová upozorňuje na zvětšené číslo The Rising Tide, protikomunistického časopisu a doporučuje členům, aby si časopis předplatili. - Ve věci dvoustého výročí Spojených států doporučuje zúčastnit se vydání rozsáhlé bibliografie The Czechs and Slovaks of North America a předkládá na ukázkou několik stran rukopisu. Návrh je schválen a uloženo ses. Vrázové, aby zjištla další podrobnosti.

SEVEN DAYS TO REMEMBER

* * *

FILM ON THE INVASION OF CZECHOSLOVAKIA

(See Page 7)

Odbočkám a oblastem

Vážení bratři a sestry,

děkujeme Vám za Vaše pochopení a spolupráci v uplynulém roce. Domácí a zahraniční události nasvědčují, že rok 1975 uloží nám ještě naléhavější úkoly a jsme přesvědčeni, že společně budeme čelit těmto problémům.

Budeme nadále postupovat ve smyslu prohlášení postoje ČSNRA (viz. říjnové číslo Věstníku).

V uplynulém roce upozorňovali jsme vládní kruhy, i krajany na zneužívání déteute Sověty a jejich přísluhovači. Podporovali jsme americké snahy o uvolnění emigrace ze zemí za železnou oponou, volný pohyb lidí a myšlének, povolení dětem uprchlíků odcestovat za rodiči atd. Sledujeme zhoršující se vývoj v Československu v otázkách lidských práv a osobní svobody. Pracujeme se zástupci Porobených národů, např. v Chicagu společně připravujeme akci 30. výročí Jaltské dohody. Snažíme se proniknout co nejvíce do americké veřejnosti a někteří naši členové vyvíjí v tomto ohledu zásadnou činnost.

Děkujeme všem těmto členům, kteří prokazali svůj postoj k americkým a československým problémům v debatách, v dopisech americkému tisku (Voice of the People) neb svým kongresníkům a senátorům. Prosíme, aby pokračovali a nám poslali opis na vědomí.

Musíme se přiznat, že v americkém tisku a v americkém životě se objevuje stále častěji naivní a dokonce velmi nebezpečná kritika amerických institucí, způsobu života, působení americké vlády, atd. Nelze se ubránit podezření, že komunistům po dlouholetém úsilí se podařilo nás infiltrovat. Snahou Sovětů je postupně rozkládat naši demokracii. Po československých zkušenostech s komunisty a Moskvou před válkou a po válce, před pučem a po puči, je nám jasný komunistický postup infiltrování (např. v Chile, v útoku proti CIA, atd.)

Věnujeme se těmto naléhavým otázkám v American Bulletin. Je velmi důležité, abychom upozorňovali na československé tragické zkušenosti a stále Američanům vysvětlovali, o co jde. Je to povinností nás, amerických občanů, abychom chránili vývoj ve Spojených státech ze všech sil.

Zahajujeme proto akci American Bulletin, k získání čtenářů, hlavně studentů, kteří se zajímají o světové události na školách, kde mají možnosti debatovat a o problémech uvažovat. Chceme jim proto poskytnout k úvaze naše československé zkušenosti s komunismem a se Sověty. Prosíme Vás o adresy studentů a profesorů, kterým bychom zdarma zasílali Bulletin. Známe případy, kdy náš Bulletin byl vyvěšen a stal se předmětem diskuse ve třídě nebo na studentské schůzi. Zajistěte si přesné adresy, komu a kam možno posílat náš časopis. Redakce zašle adresátu též dopis na vysvětlenou.

Doufáme, že informace o životě v komunistických diktaturách povzbudí americkou mládež, aby uvědoměle srovnávala poměry ve Spojených státech a více si vážila americké demokracie.

Svým americkým přátelům, kteří se zajímají o tyto problémy, laskavě předplat'te American Bulletin, či Věstník (\$2. ročně). V adresách, které nám zašlete, označte obzvláště ty přátele a známé, kteří by snad byli ochotni přispět finančně na naši tiskovou i ostatní činnost.

Žádáme Vás též o zaslání informací a dokladů do úřadovny ČSNRA, jak dnešní vláda nedodrží dohody s USA (nevplácení pensí, dědictví atd.); jaké dělá obtíže Čechoslovákům, kteří by chtěli navštívit své příbuzné ve Spojených státech, nebo zdejší občanům zamítáním vis do Československa, atd. Jsme v častém styku s americkými úřady, kterým předáme informace o konkrétních případech.

Chceme ze všech sil udržovat československou otázku živou ve svobodném světě a hájit svobodu a demokracii ve Spojených státech - a spoléháme na Vaši spolupráci.

Výstavka tisku a knih odb. Masaryk, Los Angeles

Odbočka T. G. Masaryk v Los Angeles ujala se záslužné akce a uspořádala výstavku krajanského a exilového tisku a knih v neděli dne 1. prosince v sokolovně na Western Avenue. Pořadatelé požádali 30 různých vydavatelství v celém světě (mimo Československa a zemí za železnou oponou) o zaslání novin, časopisů a knih a publikací, které vydávají. Dle zprávy p. Přemysla Tůmy, sešly se časopisy s tematikou politickou, kulturní, uměleckou, sokolskou, skautskou, i náboženskou, ze Spojených států, Kanady, Evropy a dokonce až z Austrálie. Z Evropy to bylo České Slovo, Národní Politika a Čížkův Bič, z Austrálie Rozpravy a Hlas z Domova, z Kanady Kanadské Listy a Nový Domov, ze Spojených států Denní a Nedělní Hlasatel z Chicaga, Katolík a Národ z Chicaga, Nový Svět z Clevelandu, Americké Listy z New Yorku, Hospodář a Našinec z Texasu.

Československá národní rada americká vystavovala svoje publikace: Věstník, American Bulletin, mluvnici Progressive Czech od prof. Mikuly, Panoramu, Děťství a mládí Alice Masarykové, The Birth of Czechoslovakia od prof. Ješiny.

Výstavka odbočky Masaryk se těšila velkému zájmu. Byl to záslužný počín k povzbuzení krajanského a exilového tisku. Doufejme, že návštěvníci si předplatí krajanské a exilové noviny, pokud nejsou dosud odběrateli.

Byly vystaveny i knihy exilového tisku, např. Řešení Gama od Jaroslava Brodského, Jak to bylo od Lud'ka Pachmana atd.

Ve svém úvodu p. Tůma sděluje, že "v zahraničí vychází na 233 českých a slovenských novin, časopisů, věstníků a jiných periodických a neperiodických tiskovin. Tyto krajanské noviny a časopisy bez rozdílu mají společně s českým a slovenským vysíláním rozhlasových stanic v zahraničí i s exilovými vydavatelstvími našich knih, kromobyčejně důležitý úkol a poslání: Informují krajany o novinkách a důležitých zprávách, o politickém vývoji a situaci v Československu i ve světě, o krajanských podnicích, o službách našich podnikatelů, udržují vědomí naší sounáležitosti, mateřského jazyka a lásky k rodné vlasti. Není proto divu, že jsou trnem v oku pražskému komunistickému režimu, který proti nim útočí a snaží se je zdiskreditovat v očích domácích i zahraničních čtenářů. Kdyby neměly svůj důležitý význam, proč by proti nim komunisté tak zuřivě útočili?"

IN MEMORIAM:

K uctění památky předrahé prababičky, paní Wilhelmíny Engelthalerové, 1877 v Čížkovicích u Litoměřic, 1973 v Ústí nad Labem, - věnuje Roger Dvořák, Chicago, IL\$25.00

K uctění památky zesnulého manžela, Ing. Františka Smrže, věnuje Maria Smržová, New York, NY\$20.00

K uctění památky paní Zdenky Kalkusové věnují: Zora a Dr. Karel Kohler-Rausch, Riverside, IL\$10.00

Roger Dvořák, Chicago, IL\$10.00

Jako upomínku na rodiče, věnuje Marie Hayderová, La Grange Park, IL\$10.00

Konsul Josef Nový - In Memoriam

Po vánocích došla zpráva, že v Basileji zemřel náhle dne 30. prosince býv. konsul Josef Nový.

Zesnulý se narodil 21. října 1890 v Hněvčicích v Čechách, studoval národohospodářství a mezinárodní práva na universitě ve Vídni a Berlíně. Po vzniku Československé republiky vstoupil do služeb zahraničního ministerstva v Praze. Za svého působení byl v různých zemích, mj. v Ankaře, od r. 1935 do 1939 v Berlíně. Po vypuknutí světové války dostal se šťastně do Spojených států, zprvu žil v New Yorku a pak byl jmenován čs. konsulem v Clevelandu, kde působil mezi krajany až do konce války, kdy se přestěhoval do Prahy. Opět působil v ministerstvu zahraničí až do komunistického puče. Podařilo se mu opustit Československo ilegálně.

Konsul Nový usadil se pak ve státě Connecticut a poslední léta žil v West Cornwall. Byl po celý život nadšeným filatelistou, což se mu v exilu stalo povoláním, v kterém vynikal. Získal několik národních i mezinárodních cen. Jeho největší láskou byla hudba, byl vynikající pianista a houslista.

Zemřel náhle na návštěvě příbuzných v Basileji, Švýcarsku a byl tam pochován na hřbitově Hornlii 2. ledna. Jeho odchodu želí žena Anna Kundrátová Nová a syn Dr. Miloš J. Nový v Portland, Oregon.

Zdařilá výroční schůze odbočky ČSNRA "28. říjen"

Odbočka Československé národní rady americké "28. říjen", jedna z neaktivnějších složek ČSNRA, uspořádala 23. ledna 1975, na začátku nového roku své krajské činnosti, další tradičně úspěšný večer - a to v rámci své výroční schůze a za hojné účasti krajské veřejnosti a představitelů složek národního hnutí.

Barevný zvukový film z archivu námořního střediska Naval Underwater System Center, Newport, R.I. - **Poslání v hlubinách moře - Assignment Underseas**, o výzkumu a výrobě systémů námořní obrany USA, byl uveden proslovem Dr. Mičky o důležitosti této činnosti pro obranu USA a uhájení demokratických principů v celém svobodném světě.

Vlastní odborný doprovod k filmu měl Stanislav Kalkus, hlavní knihovník shora uvedené instituce, jehož zásluhou tento vysoce zajímavý technický film mohl být předveden naší krajské veřejnosti.

Po jeho zakončení Stanislav Kalkus zodpověděl z odborného hlediska některé zajímavé dotazy z řad návštěvníků večera, zanechávaje v nás hřejivý pocit jistoty o vysoké úrovni námořní obrany Spojených států amerických.

V druhé části večera se konala výroční schůze odbočky "28. říjen," za účasti členů i nečlenů odbočky. Po přečtení zápisu z minulé schůze, pokladní zprávy, zprávy jednatelky a provedení voleb nových funkcionářů pro nové období, byli předsedou E. Látem uvítáni noví členové odbočky, kteří rozšířili již tak početnou základnu této úspěšné, progresivní krajské odbočky.

Na zakončení výroční schůze Dr. F. Schwarzenberg ve výstižném projevu nastínil příští úkoly Národní rady americké, směřující k obraně a zachování krajského hnutí, s hlavním důrazem na činnost soustředěnou k obnově demokracie a základních lidských svobod v naší staré vlasti.

V závěru, jménem výboru odbočky "28. říjen," bychom chtěli poděkovat všem krajanům a představitelům složek národního hnutí za pozornost a účast na tomto večeru. Byla nadšeným výrazem našeho národního vědomí a vlastenecké pospolitosti, jež je jedinou spolehlivou základnou k překonání obtížného historického období, jehož jsme svědky.

Výbor odbočky ČSNRA "28. říjen"

Máme na skladě k prodeji:

		Poštou
Panorama	7.00	7.00
Progressive Czech , učebnice prof. B. Mikuly, páté vydání, vyšla nákladem Čs. národní rady americké	5.00	5.50
The Birth of Czechoslovakia		5.00
Jaroslav Brodský: Řešení Gama	5.00	5.50
Josef Falta: Přes fronty a přes hranice	1.50	1.85
Dětství a mládí , vzpomínky Dr. Alice Masarykové	2.50	2.75
Vojtěch N. Duben: Ledy se hnuly	2.50	2.75

Objednávky vyřizuje úřadovna ČSNRA:

Czechoslovak National Council of America
2137 So. Lombard Ave., Room 202,
Cicero, Illinois 60650.

Dary na činnost ČSNRA věnují:

Anna Faltusová, Washington, D.C.	\$100.00
Jaroslav V. Zich, New York, NY	\$100.00
The Charlotte G. Masaryk Society, New York, NY	25.00
Robert Warner, Washington, D.C.	25.00
Vlasta Vrázová, Berwyn, IL	20.00
Mr. - Mrs. Bohumil Jarolím, St. Louis, MO	20.00
Col. J. J. Pospíšil, Wilber, NE	20.00
John F. Sochor, Endwell, NY	20.00
Dr. Bratislav Zak, Corvallis, OR	20.00
American Czechoslovak Engineers Society, Chicago, IL ...	21.00
Ludmila Chlupáčková, Cicero, IL	15.00
Josef Písařík, Broadview, IL	15.00
Bohemian Woman's Civic Club, Chicago, IL	10.00
District Alliance of Czech Catholics, Cleveland, OH	10.00
Mikuláš Horák, Far Rockaway, NY	10.00
Josef Kasal, Wagner, SD	10.00
Marie Kolárová, Berwyn, IL	10.00
Marie Stoeffová, Tallahassee, FL	10.00
Emilian Straus, Montreal, Canada	10.00
Karel E. Vojta, Chicago, IL	10.00
Kateřina Jakešová, Chicago, IL	8.00
Dr. Ladislav Doubek, Ottawa, ON, Canada	7.00
Josef a Sonia K. Anderlovi, Chapel Hill, NC	6.00
Amelia B. Greshlová, Frankfort, NJ	6.00
Frances A. Novotný, North East, MD	6.00
Frank Pekrt, Bayonne, NJ	6.00
Dr. Josef Piskora, N. Riverside, IL	6.00
Martin Zubatý, Bellefontaine, OH	6.00
K počtě B. Smetany, národního buditele,	
Slávka Krejčí, Lyons, IL	5.00
Frances Rulíčková, Lakeland, FL	5.00
Christine Stybr, Fox River Grove, IL	5.00
Frank Sukaný, Flint, MI	4.00
Frank Baleja, Winnipeg, Canada	2.00

* * *

K uctění třetího výročí skonu prof. K. B. Jiráka věnovala na českou a slovenskou stolicí při Chicagské universitě pí. Blanka Jiráková, Chicago, IL \$10.00

Dary, docházející v rámci naší nálepkové akce, ve Věstníku pro jejich početnost neuveřejňujeme a na částky od \$3.00 výše vysíláme pouze stvrzenky.
Úřadovna ČSNRA.

ČSA střeží Vaši budoucnost

Jestliže jste členem bratrské a sesterské podpůrné Jednoty ČSA, jste kryt tím nejlepším životním pojištěním jaké může pouze bratrská jednota poskytnouti.

Jakmile se stanete členem Jednoty ČSA, tato přejímá veškerou zodpovědnost a závazky z vašeho členství plynoucí.

Více než 60 organizátorů Jednoty, s dokonalou průpravou reprezentuje ČSA ve většině států Unie a jest připraveno podat vám veškeré informace týkající se vašeho životního pojištění a vypracovat vám individuální plány, které vám zaručí nejvyšší možnou ochranu pro vaši budoucnost.

ČSA má 200 řádů ve většině států Ameriky, v nichž naleznete bratrské prostředí, které vám nemůže poskytnouti žádná obchodní pojišťovna. Ovšem, kromě toho, členství v Jednotě ČSA opravňuje vás k řadě výhod, jaké opět pouze bratrská jednota může poskytnouti.

Kdo Jednotu ČSA doporučuje? Více než 120 let služby deseti tisícům spokojených členů. ČSA nikdy nezklame, neboť jest vybudována na základech stmelných z poctivosti a zodpovědnosti. ČSA chrání vaši budoucnost.

Staňte se jejími členy, doporučte ji svým přátelům a známým.

**Č.S.A. 2701 So. Harlem Avenue
CSA Plaza
Berwyn, Illinois 60402
Tel.: (312) 795-5800 - (312) 242-2224**

Čs. klub v Denveru děkuje

Dne 5. září Czechoslovak Club of Colorado promítl s velkým úspěchem dva filmy zapůjčené Radou: "Seven Days to Remember" a "Pohřeb Jana Palacha".

Oznamovali jsme to v denverských časopisech, takže přišlo i mnoho Američanů. Pro všechny to bylo velice zajímavé a hlavně poučné. Doufáme, že obstaráte zase brzo nějaký nový film tohoto zaměření. Ještě jednou děkujeme za zapůjčení a přikládáme šek na \$25.00.

S přáním hodně úspěchů
členové Československého klubu v Denveru

Nezávid'te Zdraví

a dobré nervy druhým, ale dejte na jejich dobrou radu a také oceníte kolik záračně dobrého mohou udělati pro vás vskutku účinná léčiva: Když po delší době začnu opět užívat Zdraví-tamin, tak mám pocit jako by se probudila ve mně nová síla k dalšímu žití - píše Anežka Kooyová z Detroit. - Trpěl jsem mnoho roků na dizziness (omámenost) v hlavě. Když jsem využíval asi 80 tablet čtyřlék BOLVEN, tak jsem to ztratil úplně - píše Sam Mrkal z Houston, Tex. - Zkusila jsem všelicos, čaje i léky od lékaře - ale jenom ty DANUBE herb tabletky pomáhají lehce, bez bolesti a zaručeně. A. Korbelik, New Buffalo, Mich. - I vám je obratem a pod zárukou pošle:

EUROPEAN DRUGS, Břet. Jelinek, PH.M.

P.O. Box 927, Dept. 13

Laguna Beach, Calif. 96252

BOL-VEN, bolení hlavy, neuralgie, arthritis	\$2.90
ZDRAVI-TAMIN kapsle na krev a sílu na 5 týdnů	\$3.98
ZDRAVI-TAMIN na 10 týdnů, ušetříte dolar, jen	\$6.98
DANUBE herb laxative tablety z bylin na 3 měsíce	\$3.50
MORAVIA liniment, křeče nohou, svalů, 1 pint	\$3.50
MORAVIA liniment, bolesti nohou, kloubů, 1 kvart	jen \$6.00
LAGUNA - Stí vitamínový (s E-vit.) denní krém na zkrášení i hojení	\$3.50
LAGUNA - omlazující, výživný (Anti-wrinkle) krém noční, jemně mastný s E-vitaminem	\$3.50

Přiložte cash, money order, šek.

Také do KANADY a ČSR posíláme.

Matice vyššího vzdělání

Výroční zpráva 1973-1974

Dne 30. června 1974 MATICE dokončila 72. rok své činnosti a díky Vaší pomoci, ve školním roce 1973-74 poskytla bezúročně půjčky 14 studentům (5 dívek a 9 hochů); 6 studovalo výchovu (umění a vědy) a z toho 2 studovali slavistiku, 3 lékařství, 2 obchodní vědy a ekonomiku, 1 inženýrství a 1 divadlo. Tři byli noví studenti a celkový počet studentů od založení MATICE dostoupil čísla 641.

MATICE vzdává vřelý dík podpůrným spolkům, sokolským jednotám a všem jiným organizacím, českému a slovenskému tisku, jakož i jednotlivcům, kteří tak skutky přispěli k tomu, aby americká mládež čs. původu dosáhla vyššího vzdělání.

Hovorkova nadace

Šestý rok činnosti Hovorkovy nadace je následující: 58 studentů (26 dívek a 32 hochů) dostali stipendia ve výši \$19,600.00. 18 studovalo výchovu (umění a vědy) a z toho 5 studovalo slavistiku, 9 chemii a biologii, 6 obchodní vědy a ekonomii, 4 inženýrství, 4 lékařství, 4 umění a divadlo, 3 politické vědy, 3 sociální vědy, 2 hudbu, 1 klinickou psychologii, 1 lesnictví, 1 knihovnictví, 1 nemocniční ošetřovatelství a 1 teologii. Bylo podporováno 242 studentů a celková suma peněz vydaná na stipendia byla \$124,048.00.

Žádosti přijímá v červnu až do 1. července tajemník Dr. Jan Mička, 2408 Oak Park Ave., Berwyn, Ill. 60402. "Transcript of Grades" musí být přiložen k žádosti.

Zapůjčení filmů

ČSNRA získala následující filmy, které zapůjčuje svým odbočkám:

Pohřeb Palacha - 16 mm. černo-bílý, zvukový - promítá se 15 minut.

"Seven Days to Remember" - Týden invase a okupace Československa 21. srpna 1968 - historický film natáčený čs. filmaři - trvá 58 minut.

50. výročí ČSR - Slavnost ve Washingtonu - zájezd pořádaný ČSNRA za velké účasti krajských organizací - barevný - 16 mm. trvá 20 min.

Dopište si úřadovně ČSNRA, 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Ill. 60650, co nejdříve, aby žádaný film byl Vám rezervován na určitou schůzi. Zvláště o dokumentární film "SEVEN DAYS" je velký zájem. Nepředepisujeme poplatky, ale vděčně přijímáme dary.

Panorama

Historie Čechů a Slováků v Americe

Dejte ji nejen svým nejbližším, ale též svým přátelům Američanům. Kniha jim jak všemi hodnotnými články, tak biografiemi jednotlivců poví mnoho, nač můžeme být hrdí. Přistěhovalci českého a slovenského původu udělali v Americe kus dobré práce, vyznamenali se svojí pracovitostí, houževnatostí a dobrými vlastnostmi charakterovými. Panorama jejich život a působení v nové vlasti, již vždy byli odpovědnými a loyálními občany, zachycuje způsobem, který získal mnohé pochvalné uznání.

Pomozte rozšířit Panorama mezi svými americkými přáteli, tak aby si mohli vytvořit správný obraz o přínosu Čechů a Slováků v Americe.

Cena Panoramy je \$7.00 včetně poštovného, knihu rádi bez prodlení odešleme poštou. Rovněž ji můžete koupit v úřadovně Čs. národní rady americké, 2137 So. Lombard Ave., Cicero, Ill. 60650.

~~~~~

**Representační ples
Československé národní rady
americké - oblast Chicago**

v sobotu 15. února 1975
v sále Sokola Tábora
Clarence Ave. a 16. ul.
Berwyn

~~~~~

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. - Room 202
Cicero, Illinois 60650

Second Class Postage Paid
at Chicago, Illinois